

КАФЕДРА СПЕЦІАЛЬНОГО ФОРТЕПІАНО №2

Педагогічна практика

Освітній ступінь	магістр
Спеціальність	025 Музичне мистецтво
Освітньо-наукова програма	«Музичне мистецтво» Фортепіано
Статус	<u>обов'язкова</u>
Форма контролю	<u>залік</u>

Курс	1
Семестр	1,2

ECTS	3
Годин	90
Практичні заняття	34
Самостійна робота	56

Інформація про викладача

ПІБ	Стародуб Ірина Валеріївна, в.о. доцентки кафедри спеціального фортепіано №2 НМАУ ім. П.Чайковського
e-mail	irastar77@yahoo.com

Анотація навчальної дисципліни

Мета курсу – виховати студентів як майбутніх провідних педагогів, враховуючи сучасні вимоги до навчального процесу, прищепити їм інтерес до науково-методичної роботи в галузі музичної педагогіки, забезпечити можливість практичної реалізації знань, отриманих на заняттях з фаху та теоретичних курсах, підготувати до музично-виховної діяльності у різних її сферах: в дитячих музичних школах, школах мистецтв, музичних студіях, ВНЗ 1-2 та 3-4 рівнів акредитації. Цьому предмету надається першорядне значення ще й тому, що більшість випускників музичного вузу фортепіанного факультету в подальшому широко займаються педагогічною діяльністю.

Основні завдання курсу полягають в тому, щоб студенти протягом навчання в НМАУ отримали всебічну педагогічну та музичну освіту.

Курс педагогічної практики проводиться в тісному зв'язку з курсами «Методика викладання гри на фортепіано», «Музична педагогіка вищої школи», «Музична психологія».

Майбутній «магістр» **повинен знати** надбані за попередні роки навчання всі запропоновані навчальною програмою форми дисципліни такі як:

- заняття з учнями;
- вивчення педагогічного репертуару;
- практика спостереження;
- заняття з консультантом.

На базі досягнутих навичок студент **повинен вміти** скористатись знанням в новій формі роботи в якій студент являється асистентом свого педагога з фаху, та займається зі студентом молодших курсів НМАУ ім. П. І. Чайковського.

Остання важлива форма курсу «педагогічна практика» - написання реферату з обраної теми педагогічного-виконавського напрямку, та його захист.

У процесі практики конкретизуються і закріплюються знання, вміння та навички, які отримують студенти на цих курсах. Формування особистості студента, як майбутнього викладача має відбуватись у таких напрямках:

- визначення музичних здібностей учнів, переваги і недоліки їх музично-мистецького та технічного розвитку, враховуючи вікові та психофізіологічні відмінності;
- надбання студентами ґрунтовних знань у галузі, яка стосується орієнтування їх у педагогічному репертуарі різних ступенів складності;
- опанування навичками грамотного і професійного аналізу музичних творів різних стилів і жанрів, включених у навчальний репертуар;
- підбір репертуару для учня в залежності від його музичних і технічних даних;
- ведення психолого-педагогічного спостереження, аналіз поведінки учнів, засвоєння ними навчального матеріалу, вміння робити з цього необхідні методичні висновки;
- знайомство з програмними вимогами, складання індивідуальних учбових планів учнів;
- проведення тестування нових учнів на основі вступних іспитів, складання характеристик;
- підготовка та проведення концертних виступів учнів, студентів (академічний, тематичний концерт тощо);
- виконавський аналіз музики у запису або в концертному виконанні з подальшим обговоренням разом з учнем, студентом;
- асистентська практика в класі педагога з фаху, робота зі студентом молодших курсів НМАУ;
- закріплення асистентом завдань педагога з фаху, відпрацьовування різних технічних та творчих складностей з студентом молодших курсів;
- написання реферату з обраної теми педагогічно-виконавського напрямку як сходінка до науково-методичної діяльності.

Перелік тем

Змістовний модуль 1 - Асистентська практика.

Тема 1. Попереднє теоретичне і практичне ознайомлення з новими творами програми учня-студента. Розбір тексту перед уроком з викладачем.

Тема 2. З'ясування складових якісного прочитання авторського тексту та опанування фактури музичного тексту на етапі його розбору. Обговорення вибору редакцій твору.

Тема 3. Робота над аплікатурою творів, вибір варіантів з метою досягнення артикуляційної та інтонаційної виразності звучання.

Тема 4. Типовість та особливості форми твору, що вивчається, окреслення образної сфери.

Тема 5. Аналіз декількох виконавських інтерпретацій обраних творів в обговореннях між асистентом і учнем-студентом.

Тема 6. Опанування вправ для подолання складностей фактури. Вирішення педалізації.

Тема 7. Спільне відвідування асистентом разом із учнем-студентом концертів класу викладача з фаху. Аналіз концертних виступів.

Тема 8. Ведення щоденника практиканта.

Змістовний модуль 2 Написання реферату з обраної теми педагогічно-виконавського напрямку”

Тема 1. Обговорення актуальності теми реферату з викладачем-консультантом.

Тема 2. Написання тексту реферату на основі отриманих знань поточного та попередніх курсів суміжних дисциплін навчальної програми.

Тема 3. Опрацювання тексту реферату з викладачем та отримання рецензії.

Тема 4. Підготовка стислої доповіді до захисту реферату.

Форми та технології навчання

Практичні заняття зі студентом молодших курсів, індивідуальні консультації з педагогом з дисципліни педагогічна практика, самостійна робота, реферат.

Навчальні ресурси

Основні та додаткові матеріали до навчальної дисципліни надсилаються персонально електронною поштою, Viber, Messenger, Telegram.

Система оцінювання

№ з/п	Контрольний захід оцінювання	Всього %
1.	Асистентська практика – робота зі студентами молодших курсів в класі викладача з фаху	20
2.	Написання реферату з обраної теми педагогічно-виконавського напрямку	10
3.	Самостійна робота	30
4.	Диференційований залік	40
	Всього	100

Критерії оцінювання за 100-бальною шкалою

Вимоги	Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінки за національною шкалою
Асистент якісно, систематично працює з учнем-студентом і творчо підходить до педагогічної роботи. Реферат виконано відмінно і він цілковито відповідає програмним вимогам, студент комплексно і впевнено використовує набуті знання. Демонструє високий розумовий рівень, розвинене музичне мислення, оперування методичними знаннями.	90-100	A	Відмінно
Асистент систематично працює з учнем-студентом, але не має достатнього комплексу знань та навичок для більш успішної роботи з учнем. Ставиться до написання реферату згідно вимогам, грамотно аналізує, виявляє труднощі, але не завжди знаходить засоби їхнього подолання.	82-89	B	Добре
Асистент виконує завдання згідно програмним вимогам, працює з учнем-студентом, але його учень не демонструє достатній результат. Написання реферату відповідає вимогам, але у виконанні є недостатність розкриття думки, обмеженість фахової зацікавленості розуміння теми.	74-81	C	Добре
Асистент виявляє формальний підхід до занять з учнем. Несистематично відвідує заняття, які проводить педагог з фаху. Тема реферату, за рівнем складності, відповідає	64-73	D	Задовільно

вимогам, але студент демонструє недостатній рівень розкриття і опрацювання.			
Асистент рідко проводить заняття з учнем-студентом та заняття, які проводить педагог. Реферат недостатньо опрацьований, під час захисту студент не демонструє знання, невпевнено виражає свої думки.	60-63	E	Задовільно
Асистент до практики ставиться байдуже, не виконує програму в повному обсязі. Реферат виконано без належної форми та необхідних знань для її втілення. Має обмежені фахові компетентності, творче, теоретичне і практичне мислення не розвинуте.	35-59	FX	Незадовільно
Асистент неспроможний виконати програму курсу. Форма реферату аварійна, чи відсутня. Ставлення до занять упродовж навчального періоду незадовільне.	1-34	F	Незадовільно

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами.

Навчання іноземною мовою (за потреби)

За потреби навчальна дисципліна може викладатися англійською мовою.

Неформальна освіта

Передбачається у межах вивчення навчальної дисципліни участь студентів у міжнародних та вітчизняних конкурсах в якості педагогів, пасивна та активна участь у науково-практичних конференціях, круглих столах, майстер-класах, відвідування культурно-мистецьких заходів, музичних фестивалів, конкурсів, концертів тощо.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Гофман Фортепіанна гра. Відповіді на питання про фортепіанну гру. 1961.
2. Браудо М. Артикуляція (Про вимовлення мелодії) 1961.
3. Київська фортепіанна школа. Імена та часи. Колективна монографія [автор проєкту Рощина Т. О.]: НМАУ імені П. І. Чайковського, Київ, 2013.
4. Корженевський А. Основи музичного-виконавського ритму. Питання теорії музичного виховання та методики навчання гри на фортепіано, Київ, 2007.
5. Мартинсен К. А. Індивідуальна фортепіанна техніка на основі звукотворчої волі, 1966.
6. Мартинсен К. А. Методика індивідуального викладання гри на фортепіано, 1966.
7. Музично-педагогічні системи та концепції XX століття : підручник [Ніколаї Г. Ю, Черкасов В. Ф. та ін.]; за заг. ред. канд. пед. наук, проф. Тайнель Е. З. Вид. 2-ге.- Львів : ЛНУ імені Івана Франка - Харків, 2010.
8. Нейгауз Г. Про мистецтво фортепіанної гри, 5 видання 1987 р.
9. Олексюк О. М. Музична педагогіка: навч. посіб. / О. М. Олексюк. – К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2013.
10. Юник Д. Г. Виконавська надійність музикантів: зміст, структура і методика формування: монографія. Київ: ДАКККиМ, 2009.
11. Barenboim Daniel Music Quickens Time Verso: Reprint edition September 7, 2009.

12. Brée Malwine The Leschetizky Method: A Guide to Fine and Correct Piano Playing (Dover Books On Music: Piano) Dover Publications, May 1, 1997.
13. Cortot Alfred Rational principles of pianoforte technique piano: French edition Salabert, January 1, 2002.
14. Eigeldinger Jean-Jacques Chopin: Pianist and Teacher: As Seen by his Pupils Revised Edition: Cambridge University Press; Revised edition, January 27, 1989.
15. Jan Jiracek von Arnim Franz Liszt Visionar und Virtuose: 1Edition, 1. Mai 2011.
16. Monsaingeon Bruno Sviatoslav Richter : Notebooks and Conversations, Stewart Spencer (Translator): Gardners Books, February 28, 2005.

Допоміжна література:

1. Курковський Г. Питання фортепіанного виконавства: зб. статей, Київ, 1983.
2. Москаленко В. Лекції з музичної інтерпретації. Навчальний посібник. До сторіччя Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. Київ, 2013.
3. Jankelevitch Vladimir Ravel: Grove Press; First Edition, January 1, 1959.
4. Letters of Wolfgang Amadeus Mozart (Dover Books On Music: Composers); Revised edition, May 18, 2016.
5. Schumann Robert, Steven Isserlis (Editor, Commentary) Robert Schumann's Advice to Young Musicians: University of Chicago Press; Illustrated edition, October 23, 2017.
6. Schweitzer Albert J. S. Bach (Vol 1, 2): Dover Publications, December 19, 2012.
7. Tharp Twyla The Creative Habit: Learn It and Use It for Life 2003.